

MEDIJIMA

Pula, 17. lipnja 2022.

Priopćenje: Edukacija mladih ključna za promjenu: Zelena Istra povelu učenike na urbanu šetnju od loše planiranog i još gore izvedenog Valvidala do Društvenog vrta na Gregovici

Povodom [Europske godine mladih 2022.](#) Zelena Istra organizirala je 6. lipnja 2022. urbanu šetnju pod nazivom „Beton, beton, samo beton?!“ za arhitektonske tehničare/ke prvog razreda Tehničke škole Pula. Svrha urbane šetnje bila je s mladima raspraviti stanje lokalne sredine - upoznati ih s problemima s kojima se suočavaju lokalni stanovnici te razmotriti na koji način ovaj dio Pule učiniti privlačnijim i ugodnijim za život građana Pule. Kako bi se ovaj cilj postigao, mladi su tijekom šetnje imali prilike za razgovor s nekoliko gošći koje su lokalnu problematiku izložile iz vlastite perspektive.

Uvod u urbanu šetnju

- Urbana šetnja je vođena grupna šetnja uz razgovor, a njome se promovira hodanje/pješačenje i obavljanje svakodnevnih aktivnosti hodanjem. Urbane šetnje zovu se još i „Jane's walks“, a dobile su ime te su inspirirane radom aktivistice **Jane Jacobs** i njenom knjigom „Smrt i život velikih američkih gradova“. Prema Jacobs u planiranju grada prednost treba dati interesima lokalnog stanovništva i pješaka nad tadašnjim vodećim pristupom planiranju usredotočenom na automobile - rekla je Dunja Mickov iz Zelene Istre. Naglasila je da se danas diljem svijeta organiziraju urbane šetnje, dok je ovo prva šetnja u organizaciji Zelene Istre.

- Naime, urbana šetnja alat je za neformalno učenje mladih, a Zelena Istra preuzela ga je od ljubljanskog Inštituta za politike prostora - IPoP-a u okviru Erasmus + projekta „**Alati za učenje - alati za održivi razvoj**“ - pojasnila je mladima Mickov, voditeljica projekta.

Dvadesetak mladih odmah je dobilo i praktične zadatke - fotografirati točke pregrijavanja, razmisliti o tome ima li na zadanoj ruti dovoljno zelenih površina i urbane opreme za građane te na koji način prostor učiniti ugodnijim za život i sigurnijim za pješake.

Lokalna distopija

Mladima se potom obratila prva gošća na šetnji, **Rudija Pavličević**, žiteljica Monvidala. Posebno je istaknula na koji način neprestana izgradnja u naselju negativno utječe na svakodnevni život njene i drugih obitelji.

- Zbog prašine i buke tijekom građevinskih radova mi ne možemo na balkonu posušiti veš ili

Ovaj materijal izražava isključivo stajalište njegovih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njemu nalaze. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom materijalu isključiva su odgovornost Zelene Istre i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

popiti kavu. Investitori u obližnje građevinske projekte bili su kažnjavani zbog nepoštivanja zakona, no za njih te kazne ne predstavljaju nikakav problem - rekla je Pavličević, prema kojoj je Monvidal nekoć bio divan kvart u kojem su se djeca bezbrižno igrala na ulicama. No, danas je premrežen brojnim novim cestama te je nesiguran jer automobili onuda prebrzo jure.

O životu u naselju u kojem gradnja i betonizacija nikada ne prestaju govorila je i žiteljica obližnjeg Kaštanjera, **Gabrijela Galant Jelenić**, mnogima poznata pjevačica pulskog benda Nola.

- U kvartu nema javnih zelenih površina, pa nema ni prilika za socijalizaciju, upoznavanje susjeda i stvaranje zajednice. Nitko se ne poznaje i kvart je kao spavaonica u koju ljudi dolaze nakon posla i iz koje odlaze na posao - iznijela je Galant Jelenić vlastitu perspektivu. Ukazala je mladima i na brojne klima uređaje bez kojih ljudi ne bi mogli živjeti u tako usijanom kvartu. Da ogromna količina betona podiže temperaturu zraka preko svih granica prihvatljivosti i koliko je hlad tražena roba u kvartu ukazala je na primjeru automobila parkiranih uz nekolicinu stabala uz rub vrtače. Vrtača je praktički jedina zelena površina na širem području koje povezuje Monvidal i Kaštanjer, no i na njenom jednom dijelu planira se stambena izgradnja.

- Baš kao ni zelenila, u ovom dijelu grada nema ni igrališta za djecu. Djeca iz Japodske i njihovi roditelji počeli su prije godinu dana zagovarati uređenje igrališta, pa su čak i sami krenuli s radovima - pojasnila je Jelenić i dodala - no, kako vidimo, igrališta još uvijek nema.

Na Valvidalu će se urediti park

Dušica Radojčić, predsjednica Gradskog vijeća Grada Pule, objasnila je učenicima na koji način prostorna politika i generalni urbanistički plan kojeg usvaja gradsko vijeće može utjecati na kvalitetu života građana Pule. Skrenula je pozornost mladih na važnost zelene infrastrukture i povezanosti zelenih koridora u gradovima u kontekstu prilagodbe klimatskim promjenama.

- Ovdje tijekom obilnijih kiša dolazi do poplava jer tlo zabrtvljeno betonom ne upija vodu. S druge strane problem betonizacije su i toplinski otoci, mjesta pretjeranog zagrijavanja do kojeg dolazi zbog nedostatka zelenila - objasnila je Radojčić i najavila da se na obližnoj čestici u vlasništvu Grada planira urediti park.

Od nehumane urbanističke i građevinske do dobre zelene prakse

Predsjednica Zelene Istre, **Irena Burba** obratila se mladima u Ulici Bože Gumpca. Predstavila je okolišne probleme poput buke, prašine, ali i izgradnje novih zgrada preblizu postojećima koje su na ruti urbane šetnje građani prijavili na Zeleni telefon, servis Zelene Istre.

- Oko zgrada nema zelenila, iako je GUP-om propisano da se 20 posto građevinske čestice u okviru stambene i mješovite namjene mora rezervirati za parkovne nasade, odnosno prirodno zelene površine. U najnovijem GUP-u, članku 68. na njima se na svakih 30 četvornih metara mora zasaditi jedna stablašica ili visoko zelenilo, no ove su odredbe investitori u praksi vješto izbjegavali, što se vidi i na terenu - iznijela je Burba prema kojoj se Zelenoj Istri često

Ovaj materijal izražava isključivo stajalište njegovih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njemu nalaze. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom materijalu isključiva su odgovornost Zelene Istre i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

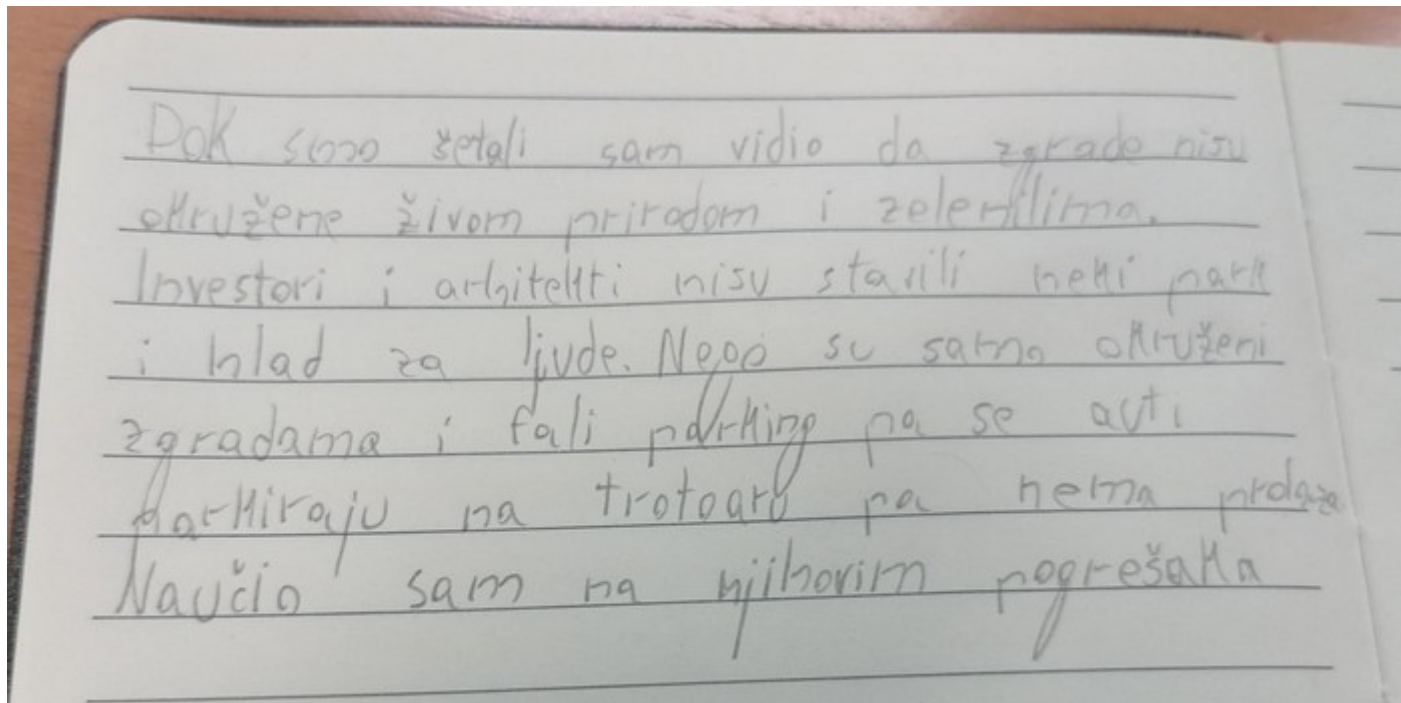
obraćaju građani ogorčeni nehumanim urbanim planiranjem i još nehumanijom građevinskom praksom.

Urbana šetnja završila je ipak u pozitivnom tonu - primjerom dobre prakse očuvanja zelenih površina u gradu, u **Društvenom vrtu na Gregovici** kojeg je Zelena Istra dobila na upravljanje od Grada Pule, u konzorciju sa Školom za odgoj i obrazovanje, Društvom osoba s tjelesnim invaliditetom južne Istre, Gimnazijom Pula, Udrugom za autizam Istra i Studentskom udrugom Pula.

Nagrada za mlade sudionike Erasmus+ projekta - volonterske knjižice i Youthpass potvrde

Osim što su šetnjom osnaženi da djeluju kao agenti promjena za održivi razvoj, mladi učenici su svojim sudjelovanjem i pružanjem povratnih informacija o kvaliteti urbane šetnje pomogli Zelenoj Istri u usavršavanju primjene preuzete metode. Iz tog razloga angažman mladih na urbanoj šetnji te nakadnom pružanju povratnih informacija o kvaliteti šetnje zabilježen je u njihove volonterske knjižice. U Zelenoj Istri se nadaju da će im iste, baš kao i Youthpass potvrde, u koje će mladi sami zapisati ishode učenja s urbane šetnje, biti korisne pri prijavi za neke buduće volonterske angažmane u Hrvatskoj ili Europi, za posao ili prilikom upisa na fakultet.

Što su učenici zapazili tijekom urbane šetnje - izvanci iz dnevnika učenja

Ovaj materijal izražava isključivo stajalište njegovih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njemu nalaze. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom materijalu isključiva su odgovornost Zelene Istre i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

**ALATI
ZA UČENJE
ALATI
ZA ODRŽIVI
RAZVOJ**

Mišljenje o urbanoj isetnji:
Meni je urbano isetnja bilo dobro i bilo je zanimljivo
ćuti nasno iskustva ljudi. Bliskim se i najbližim mišljenjima
i ja mi su mi problemi stanovnika te mislim da se grad
ne treba riješiti is. Po meni grad bi ne više trebalo
angazirati za rješavanje takvih problema kako bi ljudi mogli
ito lakšimje i nosivimje riješiti.

Ova isetnja mi se jako sviđala jer
je na zanimljiv način ukazala na
veliki problem urbanizacije bez
razmišljanja o zelenim površinama
ili o kvaliteti života građana.
Svaki problem, pa tako i ovaj, ima
svoje rješenje koje nije jednostavno
ino ako se bar malo uzme
u obzir glas stanovnika na tem
područje, već bi bilo bolje
zahvalijem se gospodarcima koje
su nam to predstavljale i izdvojile
vrijeme za nas.

Ovaj materijal izražava isključivo stajalište njegovih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njemu nalaze. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom materijalu isključiva su odgovornost Zelene Istre i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

ALATI
ZA UČENJE
ALATI
ZA ODRŽIVI
RAZVOJ

Jošto je mali broj klupica, točnije nalaze se na jednom mjestu, treba osigurati da se ugrade klupice kako bi mladi i stari naraštaj imao gdje sjesti, odmoriti se i popričati. Na rutu kojoj smo išli urbanom žetnjom nije vrlo ugodno za pješčenje pošto smo bili okruženi prometnom cestom te bučnim automobilima. Mnogi roditelji su sigurno u strahu puštati svoju djecu samu do škola ili da idu bilo gdje sami jer moraju biti oprezna dok prelaze cestu, a i kada hodaju pločnikom jer su i na njima parkirani automobili. Ruta nije sigurna za djecu, a pogotovo za majke s djecom u kolicima i osobe s invaliditetom jer nisu im osigurani putevi kojima će se lako kretati. Osim što su pločnici uski i nepogodni za osobe s invaliditetom i majke s kolicima, pločnici su nakrcani parkiranim automobilima

Ovaj materijal izražava isključivo stajalište njegovih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njemu nalaze. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom materijalu isključiva su odgovornost Zelene Istre i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

**ALATI
ZA UČENJE
ALATI
ZA ODRŽIVI
RAZVOJ**

Urbana istraja me je upozнала sa problematikom gradnje. Saznala sam da ako gradiš na nekoj parceli trebaš ostaviti barem 20% zelenila što puno investitora ne radi. Vidjela sam da mnogi graditelji, sami se udružuju te sade stabla ili se tuže i žale, ali nikad nisu postigli ono što su željeli. Moje mišljenje je da svaki investitor treba ostaviti nešto zelenog jer inače će taj kvart samo imati problema kao što su poplave, ali i vrućine kad je ljeto, jer neće biti hladna. Vjerujem da se čak može staviti i kazna da ako i jedan investitor počne graditi bez 20% zelenila onda meka dobije zabranu gradnje, a ne samo kaznu da plati, jer onda on to plati i nastavi sa gradnjom. Svaki investitor bi trebao razmišljati o cijelom kvartu i ulici, a ne samo na taj mali dio parcele na kojem gradi. Sada kad sam vidjela šta sve investitori rade, želim to poboljšati i napraviti nešto novo i bolje što daje ljepotu, ali i sigurnost za zdravlje.

Ovaj materijal izražava isključivo stajalište njegovih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njemu nalaze. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom materijalu isključiva su odgovornost Zelene Istre i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Ovaj materijal izražava isključivo stajalište njegovih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njemu nalaze. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom materijalu isključiva su odgovornost Zelene Istre i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.